Sag T-549/93 R

D.
mod
Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber

»Tjenestemænd — begæring om foreløbige forholdsregler — udsættelse af gennemførelsen — disciplinær forfølgning — fjernelse fra tjenesten«

Kendelse afsagt af Rettens præsident den 30. november 1993 1347

Sammendrag af kendelse

Særlige rettergangsformer — udsættelse af gennemførelsen — udsættelse af gennemførelsen af en disciplinærsanktion — betingelser — forholdsreglen skal forekomme umiddelbart berettiget — alvorligt og uopretteligt tab — ikke-økonomisk tab — afvejning af samtlige interesser i sagen — økonomisk tab

(EØF-traktaten, art. 185, Rettens procesreglement, art. 104, stk. 2)

KENDELSE AFSAGT AF RETTENS PRÆSIDENT
30. november 1993 *

I sag T-549/93 R,

D., tjenestemand ved Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, ved advokat Eric Boigelot, Bruxelles, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat Louis Schiltz, 2, rue du Fort Rheinsheim,

sagsøger,

* Processprog: fransk.

mod

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved Ana Maria Alves Vieira, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg hos Nicola Annecchino, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Wagner-Centret, Kirchberg,

sagsøgt,

angående en begæring om udsættelse af gennemførelsen af afgørelsen af 30. september 1993, hvorved ansættelsesmyndigheden som disciplinærsanktion fjernede sagsøgeren fra tjenesten uden frakendelse af retten til alderspension i henhold til artikel 86, stk. 2, litra f), i vedtægten for tjenestemænd i De Europæiske Fællesskaber,

har

PRÆSIDENTEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET I FØRSTE INSTANS

afsagt følgende

Kendelse

Faktiske omstændigheder og retsforhandlinger

1 Ved stævning indgivet til Rettens Justitskontor den 25. oktober 1993 har sagsøgeren i medfør af artikel 91, stk. 4, i vedtægten for tjenestemænd i De Europæiske Fællesskaber anlagt sag med påstand om annullation af ansættelsesmyndighedens afgørelse af 30. september 1993 om som disciplinærsanktion at fjerne sagsøgeren fra tjenesten uden frakendelse af retten til alderspension i henhold til vedtægtens artikel 86, stk. 2, litra f).

2 Ved særskilt dokument indleveret til Rettens Justitskontor samme dag har sagsøgeren endvidere indgivet begæring om foreløbige forholdsregler i medfør af vedtægtens artikel 91, stk. 4, med henblik på at opnå udsættelse af gennemførelsen af den anfægtede afgørelse.

3 Kommissionen har fremsat skriftlige bemærkninger den 11. november 1993. Parterne har fremsat mundtlige bemærkninger den 17. november 1993.

4 Inden Retten tager stilling til, om begæringen om foreløbige forholdsregler skal tages til følge, skal der kort redegøres for sagens baggrund, således som den fremgår af parternes indlæg og deres forklaringer under retsmødet.

5 Den 28. april 1988 blev sagsøgeren udnævnt til leder af Kommissionens delegation i (udelades), hvor han gjorde tjeneste til november 1991. Fra 1. december 1991 fik sagsøgeren stillingen som Kommissionens delegationsleder i (udelades). Forinden havde han arbejdet først som konsulent ved Kommissionens delegationer i (udelades) fra 1981 til 1984 og i (udelades) fra 1984 til 1987 og siden som delegationsleder i (udelades) fra januar til april 1988.

6 Under en undersøgelse i februar 1993, som Kommissionens Generalinspektorat for Delegationerne foretog af delegationen på (udelades), fik inspektørerne kendskab til visse beskyldninger mod sagsøgeren angående den periode, hvor han havde virket som delegationsleder. Disse beskyldninger drejede sig i det væsentlige om seksuel chikane, som det kvindelige personale på delegationen havde været udsat for, samt om tjenstlige forseelser, der bl. a. bestod i ubegrundede betalinger til visse medlemmer af personalet, hvorved der tillige var sket forskelsbehandling, og i almindelighed om mislig og urimelig forvaltning af Kommissionens personale og goder.

7 Den 4. maj 1993 meddelte ansættelsesmyndigheden sagsøgeren, at der var indledt disciplinærsag mod ham. Efter at have hørt sagsøgeren den 26. maj 1993 suspenderede ansættelsesmyndigheden ham ved afgørelse af 28. maj 1993 fra tjenesten uden tilbageholdelse af vederlag i medfør af artikel 88 i vedtægten.

8 Den 2. juni 1993 udpegede ansættelsesmyndigheden O. B. Petersen, en konsulent i Generaldirektoratet for Personale og Administration, til på sine vegne at »foretage en afhøring af de vidner, der var trådt frem, og som befandt sig på (...), og til at foretage en inspektion på stedet«. Klagerne og andre lokaltansatte afgav forklaring mellem den 7. og 13. juni 1993. Andre tjenestemænd og ansatte, som tidligere havde arbejdet sammen med sagsøgeren, blev afhørt mellem den 18. juni og den 2. juli 1993.

9 Efter at have underrettet sagsøgeren herom den 29. juni 1993 rejste ansættelsesmyndigheden sagen for disciplinærrådet ved indgivelse af en indberetning den 7. juli 1993. I denne indberetning anførtes det, at sagsøgeren havde øvet seksuel chikane over for kvindelige lokaltansatte ved Kommissionens delegation på (udelades), mens han var Kommissionens delegerede. Indberetningen vedrørte derimod ikke de »alvorlige tjenstlige forseelser«, som der tidligere var fremsat beskyldninger om, idet ansættelsesmyndigheden bemærkede, at ... »in view of the nature of the allegations and of the evidence relating to them (it) does not consider it appropriate, at this stage, to seize the Disciplinary Board in respect of them« [»på baggrund af anklagerne og de beviser, der er fremført herfor, finder (ansættelsesmyndigheden) sig ikke foranlediget til på dette stadium at rejse dette spørgsmål for disciplinærrådet«].

10 Efter at have gjort sig bekendt med samtlige sagens bilag og hørt sagsøgeren og O. B. Petersen anbefalede disciplinærrådet i sin udtalelse af 27. juli 1993 ansættelsesmyndigheden »at anvende disciplinærsanktionen i vedtægtens artikel 86, stk. 2, litra f), på D., dvs. fjernelse fra tjenesten uden frakendelse af retten til alderspension«. Under afhøringen i disciplinærrådet anmodede sagsøgeren om, at der blev foranstaltet en supplerende, kontradiktorisk undersøgelse omfattende bl. a. en konfrontation og en lægeundersøgelse. Disciplinærrådet afslog denne anmodning.

11 Da ansættelsesmyndigheden på ny havde hørt sagsøgeren den 29. juli 1993, meddelte den ham ved skrivelse af 30. juli 1993, at den havde besluttet at »efterkomme (hans) anmodning om ... at der blev foranstaltet en konfrontation mellem (ham) selv og hver enkelt klager, inden der bliver truffet afgørelse i disciplinærsagen imod (ham). Resultaterne af disse konfrontationer, der vil finde sted i de kommende uger, skal supplere disciplinærrådets udtalelse af 27. juli 1993 og vil indgå i sagen.«

12 Konfrontationen mellem sagsøgeren og de tre klagere bistået af deres respektive advokater fandt sted den 7. september 1993. Den 15. september 1993 foretog ansættelsesmyndigheden et sidste forhør af sagsøgeren i overensstemmelse med artikel 7 i bilag IX til vedtægten.

13 Herefter pålagde ansættelsesmyndigheden ved afgørelse af 30. september 1993 sagsøgeren sanktionen fjernelse fra tjenesten uden frakendelse af retten til alderspension med virkning fra den 1. december 1993. I afgørelsen anførte ansættelsesmyndigheden i det væsentlige, at de påklagede forhold, således som de fremgik af klagernes forklaringer, udgjorde en meget alvorlig forseelse og en overtrædelse af almindelige retsregler, som hverken sagsøgerens helbredstilstand eller andre omstændigheder på nogen måde kunne undskylde.

De retlige regler

14 I medfør af bestemmelserne i EØF-traktatens artikel 185 og 186 sammenholdt har sager indbragt for Retten ikke opsættende virkning. Retten kan dog, hvis den skønner, at forholdene kræver det, udsætte gennemførelsen af den anfægtede retsakt eller foreskrive de nødvendige foreløbige forholdsregler.

15 I medfør af artikel 104, stk. 2, i Rettens procesreglement skal begæringen angive de omstændigheder, der medfører uopsættelighed, og de faktiske og retlige grunde til, at den begærede foreløbige forholdsregel umiddelbart forekommer berettiget.

Parternes argumenter

16 Med hensyn til spørgsmålet, om det umiddelbart forekommer berettiget at udsætte gennemførelsen af den anfægtede afgørelse, har sagsøgeren i det væsentlige anført, at en række faktiske omstændigheder viser, at tvisten i det mindste er reel, og at sagsøgerens synspunkter støttes på vægtige argumenter.

17 Sagsøgeren har hertil for det første gjort gældende, at ansættelsesmyndigheden har tilsidesat procedurereglerne i disciplinærsager, idet den har vedtaget en endelig afgørelse efter udløbet af henholdsvis fristen på en måned efter disciplinærrådets udtalelse i artikel 7, stk. 3, i bilag IX til vedtægten og fristen på fire måneder fra den dag, afgørelsen om suspension trådte i kraft, i vedtægtens artikel 88, stk. 3.

18 Sagsøgeren har for det andet anført, at ansættelsesmyndigheden ikke var i besiddelse af en forskriftsmæssig udtalelse fra disciplinærrådet, da den traf den anfægtede afgørelse, idet disciplinærrådet havde afgivet sin udtalelse uden at have samtlige oplysninger i sagen og navnlig ikke havde resultaterne af den kontradiktoriske undersøgelse, som siden var blevet foretaget. Under disse omstændigheder finder sagsøgeren, at sagen er blevet behandlet i strid med bestemmelserne, og at hans ret til kontradiktion tilmed er blevet tilsidesat, idet han ikke har haft mulighed for at fremføre samtlige sine argumenter for det organ, der har til opgave at afgive en begrundet udtalelse forud for ansættelsesmyndighedens afgørelse.

19 For det tredje har sagsøgeren gjort gældende, at ansættelsesmyndigheden ikke har ført bevis for de faktiske omstændigheder, der påberåbes, idet den har nøjedes med at betragte klagernes forklaringer som bevis for de omtvistede omstændigheder og derved har tilsidesat retten til kontradiktion og det almindelige princip »in dubio pro reo«, som anerkendes i retsordenen i alle medlemsstaterne. Særligt er sagsøgeren af den opfattelse, at den anfægtede afgørelse hverken indeholder en begrundelse for, at de faktiske omstændigheder skal lægges til grund, eller for den retlige bedømmelse af dem, og at den er i strid med både Rådets resolution 90/C 157/02 af 29. maj 1990 om beskyttelse af kvinders og mænds værdighed på arbejdspladsen (EFT C 157, s. 3) og henstilling 92/131/EØF, som sagsøgte selv har vedtaget den 27. november 1991 om beskyttelse af mænds og kvinders værdighed på arbejdspladsen, herunder særligt bilaget hertil, der indeholder en adfærdskodeks vedrørende foranstaltninger til bekæmpelse af seksuel chikane (EFT 1992 L 49, s. 1).

20 For det fjerde har sagsøgeren anført, at de forhold, som han kritiseres for, er anmeldt mellem to og fem år efter, at de skulle være begået, og femten måneder efter, at han havde forladt delegationen, hvor disse forhold skulle have fundet sted, hvilket ikke harmonerer med selve begrebet seksuel chikane. Sagsøgeren er i øvrigt af den opfattelse, at der er en åbenbar uforholdsmæssighed mellem de kritiserede forhold og den pålagte sanktion i betragtning af, at forholdene ikke klart og uafviseligt er godtgjort af ansættelsesmyndigheden, og denne har undladt at tage hensyn til en lang række vidneudsagn og oplysninger i sagen, som kunne bevise, at den omtvistede adfærd ikke havde fundet sted. Det følger ifølge sagsøgeren heraf, at ansættelsesmyndigheden, da den vedtog den sanktion, som i praksis er den strengeste, idet han ikke kan modtage pension, har tilsidesat den ovennævnte henstilling, der indeholder et princip om en straffeskala.

21 Endelig har sagsøgeren anført, at den anfægtede afgørelse er i strid med princippet om, at et forhold kun kan straffes, hvis det er begået af en person, som kan anses for at være ansvarlig for sine handlinger. Sagsøgeren har hertil anført, at disciplinærrådet afslog den lægeundersøgelse, som han havde anmodet om, blev foretaget med henblik på at fastslå, i hvilken grad han kunne anses for at være ansvarlig, med den begrundelse, at der ikke var tegn på mental forvirring. Hvis de forhold, han kritiseres for, var rigtige, ville de imidlertid snarere være bevis for det modsatte.

22 Med hensyn til uopsættelighed har sagsøgeren gjort gældende, at den anfægtede afgørelse alvorligt og uoprettelig medfører et økonomisk tab, skader hans omdømme og krænker hans ære og værdighed.

23 Med hensyn til det økonomiske tab har sagsøgeren for det første anført, at han fra den 1. december 1993 vil være uden arbejde og uden nogen form for løn. Da han endvidere ikke har været tjenestemand i Kommissionen i ti år, vil han ikke være berettiget til pension, men kan kun få tilbagebetalt sine personlige bidrag til pensionsordningen. Ifølge sagsøgerens egne oplysninger andrager disse omkring 1 000 000 BFR. På grund af de mange udgifter han har, særligt advokatomkostninger i forbindelse med nærværende sag og udgifter til en af hans sønners studier i Det Forenede Kongerige, mener sagsøgeren, at han snart vil være helt uden midler og derfor vil være nødsaget til at realisere en del af familiens ejendom under vilkår, der nødvendigvis vil være dårlige.

24 Sagsøgeren har endvidere anført, at hvis den afgørelse, som han har begæret udsættelse af gennemførelsen af, straks skulle få virkning den 1. december 1993, ville det næsten være umuligt for ham at blive genindsat efter flere måneder, endsige år, i sin nuværende stilling, både fordi hans stilling nødvendigvis vil være besat med en anden, som vil blive udnævnt, og fordi han vil have mistet sin troværdighed i forhold til tredjelande og sin egen delegation.

25 Med hensyn til skaden på hans omdømme og krænkelsen af hans ære og værdighed gør sagsøgeren gældende, at der er påført ham en fuldstændig uoprettelig skade, for selv om den anfægtede afgørelse senere annulleres, vil samtlige tjenestemænd i De Europæiske Fællesskaber og lederne af de øvrige delegationer — og endog personer uden for Fællesskabets institutioner — vide, at han er blevet fjernet fra tjenesten, og kende grundene dertil.

26 Kommissionen har heroverfor anført, at de retlige betingelser for at tage begæringen om den foreløbige forholdsregel til følge, ikke er opfyldt i den foreliggende sag.

27 Med hensyn til spørgsmålet, om det forekommer sandsynligt, at sagsøgeren vil få medhold i hovedsagen (»fumus boni juris«), har Kommissionen anført, at dette ikke umiddelbart på grundlag af de anbringender og argumenter, som sagsøgeren har fremført, kan antages at være tilfældet. Kommissionen har særligt anført, at fristen på en måned i artikel 7 i bilag IX til vedtægten ifølge Domstolens og Rettens faste praksis ikke er en ufravigelig frist, og at ansættelsesmyndighedens endelige afgørelse under hensyn til sagens omstændigheder blev truffet inden for en rimelig frist. For så vidt angår anbringendet om, at den endelige afgørelse blev truffet mere end fire måneder efter, at sagsøgeren blev suspenderet, har Kommissionen anført, at dette ikke udgør en væsentlig mangel, der kan medføre annullation af den omtvistede afgørelse. Kommissionen er af den opfattelse, at den eneste retsfølge af fristoverskridelse i henhold til vedtægtens artikel 88, stk. 3 og 4, består i, at den pågældende igen får sin løn og de beløb, der er tilbageholdt. I afgørelsen om at suspendere sagsøgeren fra tjenesten var det imidlertid udtrykkeligt bestemt, at han fortsat skulle oppebære løn under suspensionen. Kommissionen har anført, at den under alle omstændigheder ikke kan kritiseres for at have været for længe om at træffe den endelige afgørelse, når overskridelsen af fristen for det første kun var på tre dage, og overskridelsen for det andet skyldtes, at Kommissionen ville sikre den

størst mulige beskyttelse af kontradiktionsretten, herunder ved at foranstalte den konfrontation, som sagsøgeren havde anmodet om.

28 Kommissionen har tillige gjort gældende, at det ikke er ulovligt, at disciplinærrådet ikke tog hensyn til samtlige omstændigheder i sagen, særlig dem, der var fremkommet ved konfrontationen mellem sagsøgeren og klagerne, da disciplinærrådet afgav udtalelsen, og at dette derfor ikke udgør en mangel ved sagsbehandlingen og den endelige afgørelse. Kommissionen har hertil anført, at disciplinærrådet ikke besluttede at foranstalte en konfrontation mellem parterne eller lade sagsøgeren undergå en lægeundersøgelse, idet det fandt, at det havde tilstrækkelige oplysninger. Kommissionen tilføjer, at ansættelsesmyndigheden ikke havde pligt til at foranstalte en sådan konfrontation, og at konfrontationen under alle omstændigheder ikke frembragte nye oplysninger.

29 Kommissionen har tillige imødegået anbringendet om, at den adfærd, som sagsøgeren kritiseres for, med urette er blevet anset for at være seksuel chikane. Bortset fra, at den retlige vurdering af den kritiserede adfærd er af underordnet betydning i forhold til, hvad der faktisk har fundet sted, anfører Kommissionen, at der ikke i den foreliggende sag kan ses bort fra, at der forelå hierarkisk pres.

30 Med hensyn til anbringendet om, at det ikke er angivet, hvilke straffe der kan anvendes i sådanne tilfælde, har Kommissionen anført, at dens henstilling af 27. november 1991 ikke har bindende virkning, og gjort gældende dels, at vedtægten ikke indeholder en skala af bestemte straffe for bestemte disciplinære forseelser, dels at det, hvis der blev pålagt ansættelsesmyndigheden en forpligtelse til at overholde en sådan under disse omstændigheder, ville udgøre en fragåelse af princippet om, at ansættelsesmyndigheden skal bestemme disciplinærsanktionen, når det er godtgjort, at tjenestemanden faktisk har begået de forhold, han beskyldes for.

31 Med hensyn til betingelsen om uopsættelighed har Kommissionen anført, at sagsøgeren ikke har godtgjort, at der foreligger en risiko for et alvorligt og uopretteligt tab.

32 For så vidt angår det økonomiske tab, som sagsøgeren har påberåbt sig, har Kommissionen anført, at sagsøgeren, såfremt Retten måtte annullere den omtvistede afgørelse, vil være berettiget til udbetaling af alle de beløb, som han skulle have oppebåret fra den 1. december 1993, indtil han bliver genindsat i stillingen. Kommissionen har endvidere anført, at sagsøgeren under alle omstændigheder nu vil modtage ca. 1 300 000 BFR svarende til de bidrag, som han har indbetalt til pension i den periode, hvor han har gjort tjeneste ved Kommissionen som tjenestemand. Endvidere får han ifølge Kommissionen ret til pension i Belgien, når han fylder 62 år. Endelig er Kommissionen af den opfattelse, at sagsøgeren ikke har godtgjort, at han er nødsaget til at sælge familiens ejendom under afventning af dommen i hovedsagen. Hvad særligt angår udgifterne til sagsøgerens søns studier i Det Forenede Kongerige har Kommissionen anført, at sønnen modtager et stipendium i Det Forenede Kongerige og bor på universitetet i Sussex til en beskeden leje på 350 UKL. Under retsmødet har Kommissionen endvidere anført, at sagsøgeren ud over sine pensionsbidrag tillige vil modtage et beløb på ca. 1 000 000 BFR for ikke-afholdte feriedage. Ifølge et dokument dateret den 19. november 1993, som Kommissionen har fremlagt for Retten, udgør dette beløb 1 086 828 BFR, svarende til 86 feriedage, som sagsøgeren ikke har holdt ved arbejdsophøret.

33 Med hensyn til den ikke-økonomiske skade har sagsøgte gjort gældende, at sagen både administrativt og hierarkisk er behandlet med omhu for at undgå, at sagsøgerens faglige image, omdømme og værdighed på nogen måde blev skadet eller krænket. Endvidere har Kommissionen anført, at der af hensyn til institutionens troværdighed, særligt i forhold til de tredjelande, hvor sagsøgeren har arbejdet, ikke vil kunne ske nogen offentlig udbredelse af sagen. Endelig har Kommissionen for så vidt angår anbringendet om, at sagsøgeren ikke vil kunne indtage sin stilling som delegationsleder igen i tilfælde af, at Retten giver ham medhold, anført, at selv om det ikke er udelukket, at sagsøgeren kan genindsættes i sin tidligere stilling, følger det af fast retspraksis, at en tjenestemand ikke kan gøre krav på at få eller beholde en bestemt stilling, idet institutionerne har et vidt skøn ved tilrettelæggelsen af deres tjenestegrene og ved placeringen af det personale, som de råder over.

Rettens bemærkninger

Spørgsmålet om fumus boni juris

34 Ved afgørelsen af, om en begæring om foreløbige forholdsregler umiddelbart forekommer berettiget, tages stilling til, om de anbringender og argumenter, som sagsøgeren påberåber sig til støtte for sit annullationssøgsmål for Retten, i betragtning af den konkrete sags faktiske og retlige omstændigheder er vægtige.

35 Det konstateres for det første, at det i den anfægtede afgørelse blot anføres, at sagsøgeren kritiseres for at »have øvet seksuel chikane over for kvindelige lokaltansatte, mens han var leder af Kommissionens delegation i (udelades)«, uden at det på nogen måde nærmere præciseres, på hvilket sted, under hvilke omstændigheder, af hvilken varighed og med hvilken hyppighed de forhold, som udgør den tjenstlige forseelse, fandt sted.

36 Det bemærkes for det andet, at de omtvistede forhold ifølge den anfægtede afgørelse fremgår af klagernes forklaringer og er bekræftet af disse klagere både under undersøgelsen i forbindelse med disciplinærsagen og ved konfrontationen med sagsøgeren. Afgørelsen henviser imidlertid ikke til, at der skulle være indhentet vidneudsagn under disciplinærsagen, som kunne bekræfte eller afkræfte klagernes forklaringer.

37 For det tredje bemærkes det, at den anfægtede afgørelse er yderst kortfattet med hensyn til ansættelsesmyndighedens grunde til at vælge den anvendte sanktion, selv om der er anvendt en af de strengeste sanktioner, nemlig fjernelse fra tjenesten uden frakendelse af retten til alderspension. I afgørelsen anføres det for det første kun, at de omtvistede forhold udgør en »meget alvorlig forseelse« og »en overtrædelse af almindelige retsregler«, uden at det dog angives hvilken, og for det andet at kvaliteten af sagsøgerens arbejde er »uden enhver betydning for de forhold, han kritiseres for« og at »hverken hans helbredstilstand eller andre omstændigheder på nogen måde kunne undskylde ham«.

38 Imidlertid har pligten til at begrunde enhver afgørelse om en bestemt person, der træffes i henhold til vedtægten, efter fast retspraksis (jf. bl. a. Rettens dom af 13.12.1990, sag T-115/89, González Holguera mod Parlamentet, Sml. II, s. 831, præmis 42-45) til formål dels at give afgørelsens adressat oplysninger, som er tilstrækkelige til at fastslå, om afgørelsen er rigtig, dels at muliggøre den judicielle kontrol. For at Retten kan udøve denne kontrol er det absolut nødvendigt, at de forhold, der konkret lægges tjenestemanden til last, samt overvejelserne bag ansættelsesmyndighedens valg af en bestemt sanktion angives i begrundelsen for afgørelsen om at anvende den pågældende disciplinærsanktion (jf. Domstolens dom af 29.1.1985, sag 228/83, F. mod Kommissionen, Sml. s. 275).

39 Det bemærkes i øvrigt, at ansættelsesmyndigheden, efter at disciplinærrådet havde afgivet sin begrundede udtalelse, besluttede at foranstalte en konfrontation mellem sagsøgeren og klagerne. Ansættelsesmyndigheden besluttede imidlertid ikke at indbringe sagen for disciplinærrådet på ny efter konfrontationen. Det følger heraf for det første, at sagsøgeren ikke havde mulighed for over for disciplinærrådet at fremkomme med sine skriftlige eller mundtlige bemærkninger til en del af resultaterne af ansættelsesmyndighedens undersøgelse, dels at disciplinærrådet ikke havde samtlige oplysninger i disciplinærsagen til rådighed, da det afgav sin begrundede udtalelse.

40 Herefter findes de oplysninger, der foreligger for Retten på dette stadium af sagen, både om ansættelsesmyndighedens oplysning af sagen og retlige bedømmelse af forholdene og om overholdelsen af retten til kontradiktion under disciplinærsagen at bestyrke sagsøgerens argumenter til støtte for hans påstand om annullation af den anfægtede afgørelse, uden at der dog herved tages stilling til lovligheden af den omtvistede retsakt.

41 Det skal derfor undersøges, om den anfægtede afgørelse kan indebære en risiko for et alvorligt og uopretteligt tab for sagsøgeren, som kan berettige, at der sker udsættelse af gennemførelsen af den anfægtede retsakt, eller at der træffes andre foreløbige forholdsregler.

Spørgsmålet om risiko for et alvorligt og uopretteligt tab

42 Det fremgår af fast retspraksis (jf. kendelse afsagt af Rettens præsident den 13.5.1993, sag T-24/93 R, CMBT mod Kommissionen, Sml. II, s. 543, præmis 31), at spørgsmålet om, hvorvidt en foreløbig forholdsregel er uopsættelig, skal vurderes ud fra, om det er nødvendigt at træffe en foreløbig afgørelse for at undgå, at den part, der har indgivet begæringen, lider et alvorligt og uopretteligt tab. Det påhviler den, der indgiver begæringen om udsættelse af gennemførelsen af den anfægtede afgørelse, at godtgøre, at det vil påføre vedkommende et væsentligt og uopretteligt tab, såfremt man afventer afgørelsen i hovedsagen.

43 Med hensyn til tab som følge af, at hans omdømme er skadet og hans ære og værdighed krænket, skal det indledningsvis bemærkes, at det, når det drejer sig som et ikke-økonomisk tab, vanskeligt ses, at dette tab kan blive uopretteligt eller vanskeligt at oprette. Under disse omstændigheder skal Retten foretage en omhyggelig afvejning af parternes interesser for at afgøre, om der skal træffes de begærede foreløbige foranstaltninger. I denne afvejning skal der dels inddrages det alvorlige og uoprettelige tab, som sagsøgeren har gjort gældende, at han vil lide, dels Kommissionens interesse i ikke at skulle fortsætte et arbejdsforhold i en situation, hvor en tjenestemand er blevet fjernet fra tjenesten som følge af en disciplinærsag i anledning af forseelse, der anses for at være yderst alvorlig.

44 Det bemærkes, at i det omfang, det kan godtgøres, at sagsøgeren lider et tab som følge af, at hans omdømme skades og hans ære og værdighed krænkes, må dette tab i det væsentlige allerede siges at være påført ham. Særligt med hensyn til sagsøgerens anbringende om, at det bliver umuligt for ham at genindtræde i sin stilling på Kommissionens delegation i (udelades), selv hvis afgørelsen senere annulleres, fordi det vil være kendt af alle, at han er blevet fjernet fra tjenesten, skal det blot bemærkes, at sagsøgeren blev suspenderet fra tjenesten som Kommissionens delegationsleder i (udelades) med virkning fra den 28. maj 1993 og allerede har flyttet sine personlige ejendele fra (udelades) til (udelades). Under alle omstændigheder vil en eventuel udsættelse af gennemførelsen af den anfægtede afgørelse ikke kunne genoprette sagsøgerens omdømme, ære og værdighed i højere grad, end en eventuel annullation af afgørelsen vil kunne gøre det senere hen efter afgørelsen i hovedsagen.

45 Med hensyn til det økonomiske tab, som sagsøgeren gør gældende at have lidt, bemærkes det, at en rent økonomisk skade ifølge fast retspraksis (jf. senest kendelse afsagt af Rettens præsident den 29.9.1993, sag T-497/93 R II, Hogan mod Domstolen, Sml. II, s. 1005) principielt ikke kan antages at være uoprettelig eller blot vanskelig at oprette, såfremt tabet kan dækkes ved en senere økonomisk erstatning.

46 Det konstateres, at sagsøgeren i den foreliggende sag vil have krav på udbetaling af hele det beløb, han skulle have modtaget fra den 1. december 1993 indtil genindsættelsen i tjenesten, hvis Retten annullerer den anfægtede afgørelse.

47 Retten skal imidlertid på grundlag af den enkelte sags omstændigheder afgøre, om det kan påføre sagsøgeren et alvorligt og overhængende tab, at afgørelsen gennemføres uden opsættelse, og om dette tab end ikke kan oprettes, hvis afgørelsen annulleres i hovedsagen.

48 Det understreges, at sagsøgeren, så snart den anfægtede afgørelse får virkning, får udbetalt 1 326 536 BFR som tilbagebetaling af bidrag, han har indbetalt til alderspension, samt 1 086 828 BFR svarende til betaling for de ikke-afholdte feriedage, dvs. et samlet beløb på ca. 2 400 000 BFR.

49 Med dette beløb, der svarer til ca. otte måneders grundløn for en tjenestemand i sagsøgerens lønklasse og på hans løntrin (A4, løntrin 5, 308 681 BFR), burde det være muligt for sagsøgeren at betale alle nødvendige udgifter til sine og sin families fornødenheder, indtil Retten træffer afgørelse i hovedsagen. I modsætning til, hvad Domstolen fastslog i kendelsen af 3. juli 1984 (kendelse afsagt af formanden for Tredje Afdeling, sag 141/84 R, De Compte mod Parlamentet, Sml. s. 2575) og af 13. april 1987 (kendelse afsagt af formanden for Fjerde Afdeling, sag 90/87 R, C. W. mod Revisionsretten, Sml. s. 1801), kan gennemførelsen af den anfægtede afgørelse derfor ikke umiddelbart anses for at påføre sagsøgeren et alvorligt og overhængende økonomisk tab.

50 Det bemærkes dog, at i medfør af procesreglementets artikel 108 kan en kendelse vedrørende foreløbige forholdsregler efter begæring fra en af parterne til enhver tid ændres eller ophæves på grund af ændrede forhold. Sagsøgeren skal i så fald rette henvendelse til Retten, hvis sagen viser sig at trække ud, og han derfor kommer i en økonomisk situation med overhængende risiko for tab, som ikke kan afvente afgørelsen i hovedsagen.

51 Begæringen om udsættelse af gennemførelsen af den anfægtede beslutning må derfor afvises.

Af disse grunde

bestemmer

RETTENS PRÆSIDENT

1) Begæringen tages ikke til følge.

2) Afgørelsen om sagens omkostninger udsættes.

Således bestemt i Luxembourg den 30. november 1993.

H. Jung — J. L. Cruz Vilaça

Justitssekretær — Præsident